

ACHEGAS DA CIG AUTONÓMICA Á DOCUMENTACIÓN PREVENTIVA PRESENTADA NO COMITÉ DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL DA CMAOT – ÁREA DE MEDIO AMBIENTE.

(CSSL 1/2017 DO 21.04.2017 E CSSL EXTRAORDINARIO DO 5/06/2017)

INFORMACIÓN PREVENTIVA E FORMACIÓN DE TRABALLADORES INCLUÍDOS NO OPERATIVO DE INFLUENZA AVIARIA.

(CSSL do 21.04.2017)

A Documentación que se nos entrega na xuntanza do CSSL do 21 de abril de 2017 da área de medio ambiente, non trae consigo a Avaliación dos riscos laborais coa súa identificación e valoración así como o seu plan de acción coas medidas correctoras.

O protocolo existente ata hoxe que coñezamos data de 2006. Dado que pasaron máis de 10 anos consideramos de importancia a realización dunha nova avaliación de riscos que revise o protocolo nas tarefas de recollida e manipulación de aves que poden estar afectadas polas diferentes cepas da influenza aviaria.

Porén, algunas medidas correctoras si veñen recollidas no documento de “avaliación de riscos das tarefas de campo (outubro 2015)”, pág. 42, na “recollida e inspección de animais mortos e feridos”. Nel se definen os EPIS e os manuais e fichas que se deben entregar ao persoal que exerce estas labores así como a formación en riscos biolóxicos, é unha información xeral para a recollida de fauna non so gripe aviaria. Sorprende que ánda así o material EPI para o traslado de animais en xeral é máis esixente que a que se deu una ultima alerta de gripe aviaria, en 2016.

Resulta fundamental a definición da zona de transporte e a avaliación individual dos vehículos destinados ao transporte xa que na maioría dos casos son de difícil desinfección (maleteiros) e ou teñen o habitáculo compartido. Non entendemos que xa non se realice a desinfección de rodas para saír de zona de recollida xa que pode producir a propagación do virus e estaba previsto no Plan do 2006. Os cambios no operativo como este deben estar xustificados e as “rebaixas” na prevención deberan vir fundamentadas por unha nova avaliación dos riscos.

Propomos que se faga unha relación do persoal adicado a recollida e manipulación, a súa cualificación profesional e formación que se lle impartiu, e o seguimento e control mediante simulacros para certificar a aplicación do procedemento axeitado. Isto é de vital importancia polo risco de contaxio colectivo e unha mala aplicación do protocolo por unha persoa pode supor un risco para a saúde dos animais acollidos e as persoas traballadoras.

FICHA DE INFORMACIÓN DE RISCOS LABORAIS: RISCOS EN ACTIVIDADES QUE CONLEVEN O MANEXO DE FAUNA SALVAXE (ABRIL DE 2007).

Precisa actualización (en base a nova avaliación de traballos de campo do 2015) e definición dos EPIS que se deben de emplegar para cada caso (páx. 2). Tamén os protocolos de captura e transporte de animais, os de por e quitar EPI e como desbotar o material empregado.

PLAN DE ACCIÓN DO OPERATIVO DA VESPA VELUTINA

Como en outras ocasións a avaliación de riscos chega anos despois de terse iniciado a actividade. O plan de acción está bastante completo para a realización da actividade.

Seguen pendente a vixilancia específica da saúde que determine se o persoal é apto ou non para a realización destas tarefas así como a formación en primeiros auxilios e KIT anafiláctico. Unha formación que dado o risco potencial e grave que supón o traballo con himenópteros deberá ser práctica e específica.

TAREFAS DE CAMPO DO PERSOAL DO SERVIZO DE CONSERVACIÓN DA NATUREZA

Consideracións previas:

Non temos coñecemento de que se fixeran as visitas de avaliación de riscos laborais. Tampouco se fixo entrega das enquisas ao traballador/a. As organización sindicais non estivemos informadas nin presentes na toma de datos.

A avaliación de riscos laborais debe facerse por postos, como se fixo por exemplo para o persoal do SPDCIF, e logo dividirse polas tarefas que se realizan, neste documento veñen identificadas tarefas sen deixar claro a que postos corresponden, e faltan algunas tarefas de traballadores que non están identificadas.

Nos documentos aportados para o CSSL non aparece a primeira parte no que se expón o método, se identifican os riscos e os postos, polo que resulta difícil comprobar se están previstas tódalas funcións.

As tarefas áinda que poden ser comúns teñen as súas especificades pois non son os mesmos riscos en zona de alta montaña como na costa, tamén hai que ter en conta a falla de homoxeneidade dos medios por provincias, distritos e incluso centros. Nesta avaliación xenérica das tarefas de campo por postos de traballo propomos que os datos se recollan nos 19 distritos e en diversos centros e parques para garantir a que as diversidades se reflictan.

Entendemos que, ante a dificultade que presenta o medio natural pola súa diversidade para a determinación dos riscos, se fixera unha avaliación xeral de tarefas de campo, pero non debemos substituír a avaliación específica dos postos nos centros de traballos por esta avaliación xenérica de tarefas de campo. Polo que solicitamos se cumpra a regulamentación do procedemento e se tomen datos das tarefas nas visitas de avaliación de riscos co fin de avaliar os postos por RPT na súa totalidade (dentro e fora do centro).

Faltan identificar e avaliar alguns traballos como as labores de extinción de incendios forestais que realiza fundamentalmente o persoal adscrito a parques naturais e nacionais; as labores de vixilancia de incendios; as actividades de análise e toma de mostras de animais supostamente atacados polo lobo...

Consideracións ao documento:

Identificación e medidas correctoras

1. Nas tarefas de pesca eléctrica non veñen identificados os riscos por contacto eléctrico.
2. Nas caídas dende altura faltan botas antiesvarantes e protocolo ou procedemento para minimizar o risco por exemplo non achegarse ou non camiñar taludes de mais de x mts de altura. Non subirse a escadas...
3. Establecer como norma “a petición” de planos, documentación, et, que ven reseñado en moitas ocasións deberase substituír por establecer como norma a “entrega ou recepción de”, ten que ser norma de cando se organiza que o persoal ao cargo unha labor ou traballo facelo con todo o material do que ten que dispor, incluído planos.
4. Debese afondar máis no caso de maquinaria portátil nos mecanismos de seguridade, anticorpo e antivibracións e no mantemento adecuado.
5. A roupa se rebaixa dende a dotación de 2008 da categoría III de protección á II neste documento. Teñen que garantir as condicións suficientes para o traballo ao aire libre, protección do estres térmico producido polas temperaturas extremas e pola oscilación diaria (nalgunhas zonas de ata 30º nunha xornada). Ademais protección antiespiños (na propia roupa sen ter que colocar peto ou perneiras) e con condicións adecuadas de transpirabilidade para o esforzo físico.
6. Definir o procedemento para o transporte do combustible das máquinas no documento.
7. Nos cortes e picadas coa vexetación segue sen vir a protección do EPI específica (roupa con protección antiespiños tipo Kevlar). As perneiras son adecuadas cando non hai altas temperaturas, a protección das carrachas, debe vir prevista na roupa que debe evitar o seu afianzamento e penetración.

8. No caso das tarefas forestais e de silvicultura aprécianse diferencias coas mesmas tarefas na avaliación do SPDCIF, como luvas, mantemento e estado das ferramentas...
9. Os guindastres e ou carros deben vir tamén recollidos nos sobreesforzos nas tarefas de manipulación e traslado de animais.
10. As tarefas de mantemento e coidado de animais nos centros (no exterior) non veñen recollidas e pode que tampouco se faga nos centros. Solicitamos se comprobe este punto tamén no relativo a desinfección e desinsectación.
11. Nos contactos con substancias químicas durante o traballo non se ten previsto a entrega de luvas longas resistentes a abrasión e corrosión.
12. Nas tarefas de traballo de “guía de grupos turísticos” non so se debe avaliar o risco de afonía sinon tamén o de sobreesforzo, protección radiación solar, exposición a temperaturas extremas....
13. Na situación de risco de traballadoras embarazadas e lactantes non se definen os postos compatibles so tarefas o que fan moi difícil a determinación da compatibilidade na práctica.
14. Os termos neste caso que presentan indefinición ou ausencia de obriga non poden estar neste documento en cuestiós tan gravosas para a saúde do feto ou da muller en estado de xestación como as condicións térmicas extremas “débese evitar”, que ademais están prohibidas pola normativa. No caso das mulleres en lactación a deshidratación nas altas temperaturas e a exposición ao frío pode constituir risco de infección ou problemas para o mantemento da lactación, que é un dereito.
15. As condicións de traballo nocturno e a quendas constitúen risco para a lactación natural e así esta previsto no artigo 36 da LPRL, ademais debese garantir o mantemento da lactación adecuada para o sostento do bebé, para o que compren estabilidade horaria.
16. Anexos I (informe de niveis de iluminación), II (informe de niveis de humidade relativa), e anexo III (informe de niveis de temperatura). Cremos que se deben realizar medicións e ter en conta as oscilación térmicas. Na avaliación do SPDCIF así se fixo (parcialmente). A medición con sonómetro é necesaria na avaliación de vehículos e maquinaria, equipos de traballo.
17. Anexo V non determina a necesidade inmediata de realizar estudos ergonómicos, o que deberá facerse no caso dos vehículos e maquinarias así como nas tarefas mais habituais.
18. No anexo FI non consideran a necesidade de realizar estudos psicosociais, aínda que grande parte do persoal do servizo de conservación da natureza traballa a quendas, hai traballo nocturno e gardas de ata 12 horas, existe conflitividade social pola denuncia de infraccións, malestar entre os traballadores pola falla de condicións laborais dignas, exceso

de carga de traballo por falta de cobertura de vacantes, e sobre todo non se entregaron as enquisas aos traballadores para que esta situación fora tida en conta.

19. No anexo VII, non se definen postos compatibles co estado de embarazo, postparto e/ou lactación. Sorprende neste caso que o traballo dende embarcacións sexa compatible co embarazo. Ademais se a lista de limitacións é tan extensa deberamos planear a incompatibilidade da actividade. O punto 25 contradise co articulado anterior no que puña que non se podía realizar o traballo en solitario (situación de illamento).
20. Anexo VIII, información por posto de traballo, outra vez se refire a tarefas non postos, polo que é incorrecto.

Plan de Acción:

Non consideramos adecuado que o responsable de executar sexa o distrito ambiental, e dentro do distrito ambiental quen é o responsable?. Propomos que a responsabilidade da acción vaia dirixida aos xefes de servizo e a comprobación á xefatura territorial.

En xeral as accións están bastante ben definidas en base aos riscos identificados. Incluso corrixe eivas anteriores como o tecido da roupa con “características como a dun tecido que evite a penetración de carrachas coma pinchos dos toxos”.

O manual de prevención de riscos laborais nas labores de conservación da natureza fora alegado no Comité de Seguridade e Saúde da Consellería de Medio Ambiente e Desenvolvimentos Sostible polo 2008. Nas achegas que presentamos destaco a dificultade de uso polo persoal pola diversidade de accións propostas e a súa complexidade e pola extensión do manual. Propón que a entrega deste manual sexa complementario pero que en ningún caso substitúa a formación práctica e adecuada segundo os postos e a súa cualificación.

Achegas concretas:

- 1.Páx. 6, contactos eléctricos deben preverse tamén nas actividades de pesca eléctrica e no emprego de maquinaria que poda emitir descarga.
- 2.Páxina 13, axentes repelentes mais que insecticidas, como van ser de uso continuado, procurarase que sexa de baixa toxicidade para as persoas.
- 3.As accións propostas para minimizar os riscos non deberan ser “recomendacións”, estar abertos a posibilidades, nin deberan ser “estudos”, compre unha maior definición e concreción das accións que empregan estes termos.
4. A norma para os traballos en solitario deberá ser mais concreta, como indicar chamada central de avisos ou control por central, control vehículos/pessoas en tempo real GPS cando están parados mais de un tempo determinado polas tarefas, a non realización de

traballo nocturno en solitario...Xa que no distrito pode darse o caso que pode ser o único traballador de quenda.

6.Embarcacións: debese facilitar a que o persoal que empregue embarcacións teña a titulación náutica axeitada xa que a maioría esta a traballar con titulacións de recreo e non profesionais como deberá ser o caso (Titulacions profesionais: Patron Portuario; Patron de Pesca polivalente; Patron Costeiro polivalente; Patron Local; Patron de Altura; Patron de Litoral). É importante que as embarcacións dispoñan de traxes de supervivencia, que aíllan do frío e calor e cos que xa non se precisaría chaleco salvavidas. Identificados cos anagramas e logos da consellería e axente ambiental. Solicítanse cascos (2-3 por embarcación). E equipo de radiocomunicacións VHF.

5.Nos vehículos falta a facilidade de limpeza e desinfección dos habitáculos, no especial os adicados a carga material/animais.

Santiago de Compostela, 5 de xuño de 2017

Zeltia Burgos Tortosa

Delegada de prevención de riscos laborais pola CIG no CSSL CMAOT

PRESIDENTA DO COMITÉ DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL DA CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E ORDENACIÓN DO TERRITORIO- ÁREA DE MEDIO AMBIENTE